

Volitve - preizkušnja tudi za Slovence

Samo še nekaj dni nas loči od nedelje, ko se bodo odprla volišča in bodo volivci ter volivke po vsej državi opravili eno svojih glavnih državljskih dolžnosti ter se hkrati poslužili ene svojih bistvenih demokratičnih pravic. Državnozbornske volitve, ki so pred nami, pomenijo za italijansko demokracijo in njene institucije prav gotovo eno najhujših preizkušenj, kar so jih prestale v vsej povojni dobi, od trenutka, ko si je italijansko ljudstvo na moralnih in materialnih razvalinah fašizma začelo postopno graditi novo družbo in državo. Starejša in srednja generacija je iz lastne izkušnje poznala fašistično Italijo in njen družbeni red ter ima zato možnost, da primerja tedanjo stvarnost s sedanjostjo. Mlajši rodovi take neposredne možnosti primerjave nimajo, vendar lahko pridejo do enakih zaključkov tako iz pripovedovanja starejših kot tudi s pomočjo objektivnega proučevanja zgodovinskega dogajanja v razdobju med obema svetovnjima vojnoma.

Za ljudi »zdrave pameti« bi morala biti vsaj ena izbira lahka: s svojim glasom morejo odločilno prispevati, da se na teh političnih volitvah ne uveljavijo sile, ki bi hotele obrniti kolo zgodovine in razvoja nazaj ter državo in družbo ponovno ukleniti v klešče novega totalitarnega ali fašističnega režima. Demokracija, kakršna je izšla iz odporiškega gibanja, ni seveda zgradila idealne družbe, in sicer iz enostavnega razloga, ker je takšna družba nemogoča in neustvarljiva. Bistveno pri vsem tem pa je, da se ohrani, okrepi in sproti izboljšuje takšen red, ki omogoča, da se z demokratično metodo odpravljajo konflikti, krivice in razlike, ki nastajajo v vsakem družbenem razvoju, saj je ta nekaj življenjskega in torej naravno ter sam po sebi izpostavljen najrazličnejšim šibkostim in odklonom.

Italijanski volivci imajo zato na razpolago širok in pester lok demokratičnih političnih strank, med katerimi lahko najdejo tisto, ki najbolj ustreza njihovemu prepričanju in naziranju. Poleg tega niso važne samo stranke in njeni programi (zlasti volilni), temveč so tudi in predvsem važni ljudje, ki si morajo ali bi si morali prizadevati za izpolnjevanje volilnih obljub, za izvedbo volilnih programov, in sicer s svojim delom v zakonodajnih zbornicah. Zaradi tega prihajajo v vedno večji poštevek tako imenovani preferenčni glasovi, to je natančna izbira vsakega volivca in volivke med kandidati, ki po njihovem zaslužijo največje zaupanje.

Kako se bodo italijanski volivci tokrat odločali, je vsekakor težko predvidevati. Iz poteka volilne kampanje pa se vendarle že sedaj more sklepati, da fašisti le ne bodo želi takšnega uspeha, kot so še pred kratkim mnogi prerokovali in ga misovski voditelji še danes vztrajno napovedujejo. S tem pa

ni rečeno, da ne obstaja nevarnosti za njihovo afirmacijo.

Vsodržavna italijanska problematika, ki postaja vedno bolj zapletena, pobliže zanima, kot je naravno, tudi našo slovensko narodno manjšino. Slovenci v Italiji seveda ne moremo bistveno vplivati na takšen ali drugačen splošni družbeni razvoj v državi, ker nas je sorazmerno malo. Neizpodbitno pa drži, da nam ni in nam ne more biti vseeno, kako se bodo stvari v Italiji dalje razvijale, kajti prav od nadaljnega splošnega razvoja bo odvisna tudi naša bodočnost. Zaradi tega smo dolžni, da tudi mi prispevamo svoj delež ne samo za ohranitev demokratičnih pridobitev, temveč tudi za nadaljnjo demokratizacijo vsega družbenega življenja. Za njegovo stalno prilagajanje potrebam in zahtevam časa.

Preden se bomo Slovenci odločili, kateri stranki in kateremu kandidatu bomo zupali svoj glas, bomo morali poleg tega, kar smo zgoraj navedli, imeti pred očmi tudi svoje specifične probleme. Ti problemi so postali, predvsem v zadnjih letih, predmet obravnavanja in proučevanja skoraj vseh italijanskih vsodržavnih strank, razen seveda misovske in liberalne, čeprav obstaja med njimi precejšnja razlika v vrednotenju slovenske manjšinske problematike. Pomembno se nam zdi podčrtati, da je končno prišel v zavest vseh omenjenih strank obstoj naše etnične skupine kot realno dejstvo, mimo ka-

terege ne more nihče, kdor si resnično hoče prizadevati za nadaljnji družbeni in gospodarski razvoj v tukajšnjih obmejnih krajih, za nadaljnje vsestransko sodelovanje med sosednjima državama ob Jadranu ter za zagotovitev miru v tem delu Evrope.

Našemu političnemu konceptu bi seveda bolj ustrezalo, če bi se celotna slovenska narodnostna skupnost mogla predstaviti tudi v sedanjem volilnem boju s slovensko skupno listo, ki bi imela poleg tega možnost uspeha. Ker pa je zaradi volilnega reda, ki je za nas krivičen, in ker smo Slovenci v Italiji politično zelo razcepljeni, skupni volilni nastop, vsaj za sedaj, neizvedljiv, se bo slovenski volivec moral odločiti predvsem za stranko, ki mu je po svetovnem naziranju in politični stvarnosti bližja. Upošteval pa bo s svojim prednostnim glasom tiste kandidate teh strank, ki so že doslej s svojim delom in svojimi prizadevanji dokazali dejansko voljo za reševanje odprtih manjšinskih vprašanj.

Nedeljske politične volitve so torej priložnost, da tudi slovenska narodnostna skupnost s pravilnim in razumnim glasovanjem prispeva svoj delež k uveljavljanju političnih strank, ki edine lahko jamčijo takšen politični razvoj, ki ne bo v korist samo stvari svobode in resničnega napredka, temveč tudi v korist celotni slovenski narodnostni skupnosti.

Zaupnica Brandtovi mednarodni politiki

Pretekli četrtek je bilo v zahodnonemškem parlamentu v Bonnu zelo važno politično glasovanje, za katerega je vladalo po obeh Nemčijah in po vsej Evropi izredno zanimanje. V stilu s svojo sedanjo politiko zviranja in motenja meddržavnih Brandtovih dogovorov je Krščanska demokracija skušala izsiliti nezaupnico sedanji bonsski vladi, in s tem preprečiti zaključne dogovore o mirnem sožitju z Vzhodno Nemčijo, Poljsko in Sovjetsko zvezo. Istočasno pa bi ona sama prišla na vlado z ministrskim predsednikom Barzelom na čelu. Barzel pa je danes najvidnejši predstavnik desnega krila nemške Krščanske demokracije. Naj omenimo, da prav zaradi sedanjega premika na desno prejema ta stranka pri nekaterih deželnih volitvah glasove neonacističnih skupin. Jasno je torej, kam je merila Barzelova resolucija o nezaupnici Brandtovi vladi.

Bonski parlament je potrdil pravilnost Brandtovih političnih izbir, čeprav le z dvema glasovoma večine.

Večina zahodnonemških državljanov zlasti pa vsi delavci so z zadovoljstvom in olaj-

šanjem sprejeli novico o zavrnitvi demokrščanske nezaupnice. Tudi v ostalih evropskih prestolnicah je bilo čutiti zadovoljstvo političnih krogov, da bo Zahodna Nemčija nadaljevala na poti zblizevanja med državami zahoda in vzhoda za vedno večjo okrepitev evropske varnosti.

Zaradi minimalne razlike v glasovih vladne večine in opozicije je zdaj možno, da se bo Brandt odločil za predhodne volitve, kar pa bi gotovo škodilo socialdemokratski in liberalni stranki, ker nista nanje še pripravljene. Druga in bolj sprejemljiva možnost pa je, da se vlada in opozicija v zahodni Nemčiji odločita za skupne dogovore o notranji in zunanji politiki vsaj do rednih parlamentarnih volitev, ki bodo prihodnje leto.

Naj ob koncu omenimo še zanimiv poseg liberalca Scheela, ki je malo pred glasovanjem o nezaupnici Brandtovi politiki ostro obtožil demokristjane, da se hočejo polastiti oblasti s podkupovanjem, ker bi bil prvi in žalosten primer, da bi neka politična stranka v povojnih letih prišla s silo na oblast.

RADIO TRST A

♦ NEDELJA, 7. maja, ob: 8.00 Koledar. 8.05 Slovenski motivi. 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Aleksander Borodin: Godalni kvartet. 10.15 Poslušali boste. 11.15 »Bogdanova zmaga«. Mladinska zgodba, napisala Lojzka Lombar. RO, vodi avtorica. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Staro in mlado v zabavni glasbi predstavlja Naša gospa. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 13.30-15.45 Glasba po željah. 15.45 Johann Nestroy: »Utopljenec«. Veseloigra v treh dejanjih. Prevedel Pavel Golia. RO, režira Peterlin. 17.10 Popoldanski koncert. 18.00 Šport in glasba. 19.00 Semenj plošč. 20.00 Šport. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika, prazniki in obletnice, slovenske viže in popevke. 22.00 Nedelja v športu. 22.10 Sodobna glasba. 22.35 Zabavna glasba. 23.25-23.30 Jutrišnji sporedi.

♦ PONEDELJEK, 8. maja, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba (I. del). 7.30 Jutranja glasba (II. del). 11.40 Radio za šole (za srednje šole) »Srečanje s pisateljem Miškom Kranjcem«. 12.00 Opoldne z vami, zanimivosti in glasba za poslušavke. 13.30 Glasba po željah. 17.20-24.00 Lahka glasba in volilni izidi.

♦ TOREK, 9. maja, ob: 0.00-14.15 Lahka glasba in volilni izidi. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, pogovori in glasba. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.30 Komorni koncert. Pianist Robert Casadesus. 18.55 Glasbena beležnica. 19.10 Poglavlja iz zgodovine slovenske književnosti (1920-1940): »Miran Jarc«, prip. Vinko Beličič. 19.20 Za najmlajše: pravljice, pesmi in glasba. 20.00 Šport. 20.35 Richard Wagner: Tristan in Izolda, glasbena drama, prvo dejanje. Pogled za kulice (Dušan Perot). 22.05 Zabavna glasba.

♦ SREDA, 10. maja, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za I. stopnjo osnovnih šol) »Šmarnice«. 12.00 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, pogovori in glasba. 18.15 Umetnost. 18.30 Radio za šole (za I. stopnjo osnovnih šol - ponovitev). 18.15 Sopranistka Helga Müller, pianist Ennio Silvestri. 19.15 Higiena in zdravje. 19.25 Zbori in folklor. 20.00 Šport. 20.35 Simfonični koncert. V odmoru (21.15) Za vašo knjižno polico. 22.10 Zabavna glasba.

♦ ČETREK, 11. maja, ob: 8.00 Koledar. 8.05 Slovenski motivi. 8.30 Godalni orkestri. 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Johannes Brahms: Sonata v g duru op. 78. 10.15 Glasbena matineja. 11.35 Pratika, prazniki in obletnice, Slovenske viže in popevke. 12.50 Violinist Leo Silvestri in pianistka Bonnie Aldrich. 13.30 Glasba po željah. 14.45 Zlata doba glasbe v Broadwayu. 15.30 Aleksander Marodič: »Narobe pravljica«. RO, vodi Lojzka Lombar. 16.10 Glasba Čajkovskega in De Falla. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, pogovori in glasba. 18.15 Nekaj jazza. 18.30 Ljudska glasbila (Julijan Strajnar). 18.45 Glasbeni vrtljak. 19.10 Franco Catalano: Zgodovina italijanskih političnih strank. 19.25 Pisani balončki. Pripravlja Krasulja Simoniti. 20.00 Šport. 20.30 Aldo Nicolaj: »Picnic ob rekli«. Radijska drama. Prevedel Marko Kravos. RO, režira Jože Peterlin. 21.35 Skladbe davnih dob. 22.05

♦ PETEK, 12. maja, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za II. stopnjo osnovnih šol): »Pojdimo v Gradež«. 12.00 Opoldne z vami, zanimivosti in glasba za poslušavke. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, pogovori in glasba. 18.15 Umetnost. 18.30 Radio za šole (za II. stopnjo osnovnih šol - ponovitev). 18.50 Sodobni italijanski skladatelji. 19.10 Alojz Rebula: »Srečanje z Veroniko«. 19.25 Zbori in folklor. 20.00 Šport. 20.35 Gospodarstvo in delo. 20.50 Koncert operne glasbe. Sopranistka Rosanna Lippi in baritonist Laerte Malaguti. 21.25 Plesi z vsega sveta. 22.05 Zabavna glasba.

♦ SOBOTA, 13. maja, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 13.30-15.45 Glasba po željah. 15.45 Avtoradio - oddaja za avtomobiliste. 17.00 Za mlade poslušavce, srečanja, pogovori in glasba. 18.15 Umetnost. 18.30 Sopranistka Ondina Otta-Klasinc, pri klavirju Igor Dekleva. Samospeli Vilka Ukmarija. 18.55 Poker orkestrrov. 19.10 Družinski obzornik, pripravlja Ivan Theuerschuh. 19.30 Revija zborovskega petja. 20.00 Šport. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 Mirko Mahnič: »Slovenski satir na Primorskem«. RO, režira Jože Peterlin. 21.30 Vabilo na ples. 22.30 Zabavna glasba.

Volilna progaganda v slovenščini

Za volitve 7. maja se večina strank v naši deželi obrača na slovenske volivce tudi v slovenščini. Poleg Slovenske skupnosti, ki je za volitve izdala novo številko svojega glasila »Beseda Slovenske skupnosti«, so izdale volivne brošure in letake v slovenščini tudi Krščanska demokracija, komunistična stranka, socialistična stranka in PSIUP. Priznati je treba, da so stranke poskrbele, da je skoro ves ta volilni propagandni material natisnjen v resnično dobri slovenščini. To velja še posebno za Krščansko demokracijo in socialistično stranko.

Skoro vse stranke so se zadnji teden s slovenskimi volivnimi nagovori obračale na slovenske volivce tudi preko radia Trst A, med večernimi poročili ob 20.15 Nagovori, ki se bodo končali v petek, 5. t.m., trajajo 6-7 minut vsak. Nenavadno je, da so se letos obrnili s slovenskim pozivom preko radia na slovenske volivce tudi — misovci, ki so doslej slovenski nagovor po radiu na slovenske volivce vedno odklanjali. Seveda si od tega najbrž ne obetajo kaj prida slovenskih glasov, toda morda si mislijo, da bi se kak debeloglavi ali bolje vodenoglavi kalin le dal ujeti tudi na te limanice. Kajti treba je priznati — volilni nagovori so vsi lepi, tudi tisti najbolj nesimpatičnih totalitarnih strank. Če že ne govorijo o svobodi in demokraciji, pa govorijo o socialni pravičnosti, o redu v državi, o gospodarstvu, ki ga je treba poživiti, o varnosti, o mednarodnem pomirjenju, o revoluciji, o pokojninah in kar je še takih stvari, ki prijetno zvane v ušesih in prijačo navnežem. Edino, v čemer so si vsi složni, je v tem, da udrihajo po Krščanski demokraciji, kolikor največ morejo. Deonica jo proglašajo za zaveznico komunistov, katere da hoče pritegniti v vlado, levica pa za zaveznico fašistov in celo, da je sama fašistična. Pri tem so prišli nekateri tako daleč, da istijo sredinsko usmerjenost s fašizmom, pozablajoč, kaj je bil fašizem v resnici. Slovenci pa smo si tako črno pošast seveda dobro zapomnili, zato jo tudi zdaj laže prepoznamo.

PROBLEM DVOJEZIČNOSTI

Redni profesor za romansko filologijo na univerzi v Mainzu, Theodor Elwert je na povabilo direktorja Goethejevega instituta v Trstu dr. Gerharda Martensa in v sodelovanju Šole za sodobne jezike v Trstu imel

predavanje o problemih dvojezičnosti. V zelo osebni in prijetni obliki pripovedovanja se je prof. Elwert dotaknil raznih znanih in manj znanih vprašanj dvojezičnosti. Izstopala je njegova trditev, da je dvojezičnost toliko kot kroženje idej in da je dvojezičen ali večjezičen prostor vitalen življenjski prostor. Uporaba jezika pa je v veliki meri vezana na okolje, v katerem človek živi, zato obvlada posameznik najbolje le jezik tistega okolja, v katerem živi najbolj intenzivno. Dobro obvladati jezik pomeni tudi želeti dobro poznati dotični jezik in znati v njem tudi pisati. S problemi dvojezičnosti se ukvarjajo prevečkrat le pedagogi in psihologi, ki pa le v redkih primerih znajo dojeti posebno naravo dvojezičnosti. Učitelji največkrat vidijo le napake v nalogah dvojezičnega govorečih učencih in iz njihovega kroga je prišla absurdna teza o škodljivosti dvojezičnosti za otrokov duhovni razvoj. O dvojezičnosti lahko govorijo samo tisti, ki govorijo in živijo z dvema ali več jeziki. Predavatelj se je ustavil tudi pri pojavih intolerance. Omenil je težave emigrantov v ZDA. Slab akcent mnogim prepreči napredovanje v službi in izločitev iz določenega kroga ali slojev. V Evropi ne prihaja do intolerance v takšni meri kot v ZDA, vendar bo v prihodnosti pomanjkljivo jezikovno znanje pomenilo za posameznika, ki dela v zanj tujem jezikovnem okolju, hudo oviro pri poklicnem napredovanju, posebno za strokovnjake in akademike. Obvladati in dobro poznati jezike je stvar zavestnih naporov in kulture. Profesorja Elwerta temeljno delo: »Dar zweisprachige Individuum« je pošlo in bo ponovno natisnjeno v okviru zbirke »Studien zu den romanischen Sprachen und Literaturen, knjiga IV, Wiesbaden).

Vr.

PRAZNOVANJE 1. MAJA V ZNAMENJU SINDIKALNE ENOTNOSTI

Tri največje sindikalne zveze v Italiji, CGIL, CISL in UIL so letos priredile za prvi maj enotne obhode in shode. Glavne so bile v Rimu, Milanu in Trstu, kjer je na shodu govoril v slovenščini predsednik slovenskih delavcev sindikalist Mihalič.

Severnovietnamska ofenziva v Južnem Vietnamu gre naprej, a v počasnejšem ritmu, kaže se že utrujenost. Morda je Severne Vietnamce presenetilo in razočaralo dejstvo, da dve tretjini prebivalstva panično bežita pred njimi.

Preganjanje ukrajinskih izobražencev v Sovjetski zvezi

Iz disidentskih krogov v Moskvi se je izvedelo, da so v Ukrajini aretirali znanega literarnega kritika Ivana Džuba med neko preiskavo o ukrajinskem »nacionalizmu«. Džuba so že januarja letos deset ur zasliševali na tajni policiji in preiskali njegovo stanovanje. Drugič pa so ga aretirali 17. aprila. Iz neuradnih virov se je tudi izvedelo, da je bilo januarja aretiranih okrog 20 ljudi, katere so obdolžili ukrajinskega nacionalizma.

Te dni so sodili v Odesi zaradi tako imenovane protisovjetske dejavnosti Nino Strokatajevo, ženo človeka, ki je prebil 22 let v ječi pod isto obtožbo. Nino Strokatajevo so aretirali lani decembra. Skupaj z njo so sodili tudi dvema moškima, katerih imen pa ni bilo mogoče zvedeti.

Da bo Ivan Džuba prej ali slej pristal na tajni policiji in v ječi, je bilo jasno vsem tistim, ki so dobili v roke njegovo knjigo »Zatiranje narodov v Sovjetski zvezi«, ki je izšla lani v prevodu pri italijanski založbi Samonà e Savelli. V njej je Džuba, dozda svetovalec založbe ukrajinske komunistične mladine, urisal predvsem zatiranje ukrajinskega naroda v Sovjetski zvezi, poleg tega pa tudi zatiranje drugih narodov s strani Velikorusov. Dejstvo takega zatiranja potrjuje že sam statistični podatek, da je bilo l. 1914 v takratnem ruskem imperiju 43 odst. Velikorusov in 57 odst. drugih narodnosti, l. 1970 pa že 53,4 odst. Velikorusov in 46,6 odst. ostalih narodnosti. Velikorusi se torej množijo in razširjajo na račun rasti drugih narodov.

Potrjena nova smer ACLI

Nedavno tega je velika večina predstavnikov organizacije ACLI (Associazioni cristiane lavoratori italiani) na svojem 19. kongresu v Cagliariju potrdila dosedanje novo politično in socialno pot, ki so jo nakazali pred tremi leti na kongresu v Turinu. Te dni pa je novo vodstvo ACLIja spet izbralo Emilia Gabaglia za svojega predsednika in mu tako izrazilo priznanje za ves njegov trud zlasti v zadnjih treh letih. In težav zaradi turinske izbire vsekakor ni bilo malo: gre namreč za njihov nov odnos do sedanje italijanske družbene in državne ureditve in za bistveno spremenjen odnos do cerkvene hierarhije.

Pravkar zaključeni kongres v Cagliariju je v bistvu razpravljaval prav o teh dveh osnovnih problemih svoje nove poti. ACLI se zaradi svoje anti-kapitalistične in socialistične politične izbire postavlja na vzporedno in samostojno pot od stranke krščanske demokracije. Iz tega dejstva izhaja novi kvaliteten preskok, ki ga je moralo nakazati dosedanje vodstvo zlasti v odnosih do vseh političnih sil v sedanji italijanski družbeni stvarnosti. Prav njihova jasno izpovedana »socialistična izbira« jh sili v razčiščenje razlik in povezav s silami marksističnega bloka, in prav tako jih sili v razčiščenje njihovega vpogleda v »socializacijo« in »sodelovanje«. Do sedaj so se omejevali v glavnem na prikazovanje svojih odklonilnih odnosov: še pred polomom leve sredine so opozarjali na njene notranje kontradikcije, še bolj so zato odklanjali možnost kake razširjene leve sredine, ali kake »velike koalicije«; prav tako pa so odklanjali možnost nasilne spremembe sedanjih ekonomskih in političnih struktur. Istočasno pa so poudarjali svoj odklon kapitalistični ureditvi. V odnosu do kapitalizma so tudi na zadnjem kongresu govorniki podčrtali nujnost nenehne borbe, z združenimi silami, za odpravo tega sistema. Gre za globalno odpravo kapitalističnih odnosov, zakaj »kapitalizem je nepopravljiv in tedaj tudi nespremenljiv«, se pravi, da se kapitalizem v teku razvoja ne obnavlja, ampak se izrablja, se porablja, in s tem izničuje ekonomske dobrine.

Zaradi takega političnega odnosa do sedanjih razmer so ob koncu svojega kongresa ACLIsti z večino glasov spremenili tudi dva prva člena svojega statuta. Naj omenimo le prvi člen, ki je določal, da so ACLI socialno gibanje krščanskih delavcev za povezavo vseh tistih, ki v krščanskem nauku in v cerkvenem nauku najdejo elemente za obnovo socialne ureditve. Novi člen pa določa: »ACLI črpajo iz evangeljskega sporočila in iz cerkvenega nauka svoje prizadevanje za napredovanje delavskega razreda in povezujejo krščanske delavce, ki nameravajo sodelovati pri izgradnji nove družbe, v kateri bo zagotovljen, po pravici, razvoj celostnega človeka.«

Veliko več težav kot na političnem področju so imeli voditelji te delavske organizacije s predstavniki cerkvene hierarhije: opomin italijanske škofovske konference marca 1970, prepoved duhovnih asistentov maja 1971 ter končno v zadnjem času »obžalovanje« Pavla VI. S tem v zvezi je 12. kongres izdal posebno izjavo o prisotnosti duhovnika v ACLI. Ker se organizacija zavzema za avtentično in celotno izkustvo krščanskega življenja, izkustvo, ki naj ga posameznik-delavec doživi v svoji delavski skupnosti, je prisotnost duhovnika zaželena kot nekaj stalnega.

Predstavniki pol milijona vpisanih delavcev v organizacijo ACLI so pokazali na svojem zadnjem kongresu veliko družbeno in politično zrelost, pokazali so tudi kompaktno enotnost v bistvenih točkah svojega programa in svojih novih izbir.

i. t.

Narodna zavednost in gospodarstvo

V peti številki revije »Glas Korotana«, ki jo izdaja visokošolski dom »Korotan« na Dunaju, je objavljen na uvodnem mestu pogovor z dr. Tausaintom Hočevanjem, rednim profesorjem gospodarskih ved na državni univerzi v New Orleansu v Združenih državah, ki je nedavno s skupino ameriških univerzitetnih študentov obiskal Dunaj in Slovenijo, kjer se je udeležil nekega tečaja. Kot znano, je prof. Toussaint Hočevan predaval tudi na enem izmed zborovanj v Dragi. Zanimajo ga zlasti slovenski gospodarski problemi, o čemer piše študije v angleščini.

V knjigi »Struktura slovenskega gospodarstva v razdobju 1848 - 1963« je pričel do ugotovitve, da razvoj narodnosti z narodnimi organizacijami, ustanovami in narodnim predstavnštvom ter narodnim jezikom pospešeno deluje na celotni družbeno-gospodarski razvoj in na dvig življenjske ravni: zato je za skladen in za celosten razvoj narodnega in svetovnega gospodarstva in družbe nujno treba upoštevati naravne prvine in značilnosti posameznih narodnih in družbenih skupnosti. Univ. profesor Toussaint Hočevan je v intervjuju za revijo »Glas Korotana« izjavil med drugim tole:

»Poklici ljudi so zelo različni, mnogi od njih so že po svojem bistvu povezani z duhom narodne skupnosti, drugi so pa spet ozko strokovni. V vsakem primeru pa more slovenski izobraženec delovati in predstavljati svojo narodnost v svetu le, če je dovolj zaveden. Narodna zavest je človeku nekaka podlaga njegovemu družabnemu in družbenemu čutu, navezanost na njegovo narodno družino in kot taka je gotovo ena najmočnejših spodbud njegovemu delu in ustvarjanju.«

Glede pojma »odprtost svetu« je rekel: »Svetovni družbeni, gospodarski in tehnični razvoj prinaša vedno nova odkritja. Vsak narod mora slediti svetovnemu napredku in biti odprt za nova spozna-

nja. Toda odprtost ni golo posnemanje in prepisovanje, to bi pomenilo zaostajanje in zakrnitev. Vsak narod mora obvarovati svojo izvornost, zgodovino in izročilo, iz katerega naj duhovno ustvarja. To je njegova duhovna samostojnost in edino tako lahko prispevamo nekaj tudi svetu in svet v nas odkriva nove, njemu še neznanne vrednote. Z našo trdoživostjo, s katero smo vdružali skozi stoletja narodne nesamostojnosti, mnogo bolje dojemam npr. probleme razvijajočega se tretjega sveta, razvijajočih se mladih narodov.«

Na vprašanje, kako naj gledamo in prikažemo našo preteklost in sedanji obstoj, kajti pogosto je opaziti pod vplivom tujih strokovnih del o naši preteklosti in tradiciji, da se prevzemajo o nas nepravilna, celo zgrešena gledanja, celo v najbolj bistvenih stvareh, je prof. Hočevan odgovoril: »To je pogosto res. Zato se moramo truditi, da si oblikujemo miselno samostojnost, pravo narodno osebnost. To pa v nadaljnjem zahteva, da ne smemo običati samo v kakem zgodovinstvu, prosveti, kulturništvu ali še čem, kadar gre za razvoj narodnosti. Ustvarjati je treba in iskati samostojnih pogledov tudi v gospodarskem, narodno-državnem, politično-družbenem področju, v tehničnem napredku in še v mnogočem. Razviti se moramo v pravo narodnost z vsemi narodnimi ustanovami in predstavnštvom, v narodnost, ki sama o sebi odloča in sodeluje v mednarodnih zadevah. Dokazali smo, ko smo vzdržali več sto let brez državne samostojnosti, s trdoživostjo našega značaja in sedanjim razvojem, da za družbeno-gospodarski razvoj ni potrebno neko jezikovno izenačevanje ali narodno zlitje. Razvoj je nasprotno še bolj učinkovit in celosten, če temelji na izoblikovanih duhovnih in tvarnih vrednotah narodnostnega okolja. Te postajajo vedno bolj nepogrešljive v družbenem razvoju. Človeška skupnost se v polnosti razvija le z rastjo vseh narodov.«

Mihec, pej kašen si danes? Kej jemaš taku rdeče oči? Kej si jokau?

— E, dragi moj Jakec, prou jokau sm. Kej češ, kašne stvari mene me primejo.

— Pej kej se ti je zgodilo? Kej ti je kašen umrou?

— Ah kej umrou! Sm poslušou ane govore ke so jeh jemeli na komuni ke so postauli gor stalno gledališče. Taku lepu so govorili de kaku se moremo jemet radi, de kaku se morejo tle u Trsti vseh sort kulture oplajati jn kaku je treba živet skupej jn kaku de nobeden neče nobene asimilacije jn kaku de je naš teater zaslužen jn še tolko drugeh strašno plemeniteh reči, ke nistem nanka zastopu. Jn jest, kadar ke slišem taku plemenito govorjenje me prou stisne pr srci jn se ne morem zadržat. Jn se morem zjokat. Sej pole stojim bulše.

— O Mihec ti moj, kaku si ti zabit! Kej zastran aneh govoranc se greš ti jokau? Ma kej si pozabu, de se prpraulamo na volitve? Kadar se dela volivna propaganda, moreš forte ahtat na vse. Zatu ke ni propaganda samo tisto ke govorijo po shodah, tisti plakati al pej tista pisma, ke te jeh pošiljajo na dom. So tudi drugi trucki.

— Ma vselih moreš priznat, da tisto naše stalno gledališče je vselih nekej. Ke zdej se ne reče več SG ma SSG. Kej ni tu neč?

Jn tu če reč tudi, de od zdej naprej bo zmiram zadosti dnarja za gledališče jn bo tu tudi ku ana priča, de živimo u demokratični državi jn vse sorte. Jn pole ke sm vidu še tisto lepo fotografijo ses vse sort prestavniki jn žepani jn precedniki me je prou ganlo. Jn sm si mislu, de vselih ni blo prou, ke sm kašebot taku kritizirau jn špiču jezek. Ke prouzaprou jemamo gor na vrhi vselih samo dobre ledi, ke skrbijo za nas jn nam čejo dobro.

— Bejši, bejši, Mihec, sej ti bo pasalo! Sej ni taku hudo. Sej sm ti vre reku, de zdej bojo volitve jn ne smeš vzet vsako besedo preveč tragično. U cajti volitev se marsikaj reče jn, se zna, tudi kej malga nardi, zatu de grejo volivci bol veseli u kabino. Sej so dali ven, de bojo tudi povišali penzione. Za volitve se zmiram zmislejo tudi na pensioniste, zatu ke jeh je dosti.

— Ben videš, de so tudi volitve koristne. Zatu ke pr tolkih besedah jn oblubah, kašna tudi rata. Zatu ke — oblubi tu, oblubi uno — nekej more tudi ratat. Jn taku pride, de niso prou samo čakole. Vidič morbet spada tudi popravilo našeh postav v volitve. Zatu de ledje videjo, de se nekaj dela. Na Opčinah so tudi postauli ane pale za nove luči. Videš, tudi tu je nekej. Zatu jest rečem, de volitve so koristne. Jn narbol važno pej je, koker sm reku, de zdej bomo jemeli stalno slovensko gledališče.

— Posluš, Mihec, kej rečeš, kej bodo zdej, ke bo stalno tudi bulše zbirali jegre?

— A, tisto bomo pej vidli.

Kako bodo glasovali slovenski volivci na Tržaškem?

Odsotnost liste Slovenske skupnosti na bližnjih političnih volitvah vzbuja vprašanje, za katere stranke se bodo odločili tisti volivci in volivke, ki so ob dveh zadnjih parlamentarnih volitvah zaupali svoj glas slovenski listi. Svet Slovenske skupnosti je »ob upoštevanju notranje strukture svoje politične organizacije in zlasti ob upoštevanju različnih nazorskih in političnih opredelitev svojih volivcev, mnenja, da nikakor ne more svetovati ali priporočati, naj Slovenci, ki na upravnih in deželnih volitvah volijo slovenske liste, tokrat zaupajo svoj glas eni sami, pristno demokratični vsedrjavni italijanski stranki«. Tako namreč beremo v volilni številki »Beseda Slovenske skupnosti«.

Iz tega izhaja, da bodo tradicionalni volivci in volivke Slovenske skupnosti na teh volitvah po vsej verjetnosti glasovali za te stranke: KD, PSI, PSDI in KPI. Pri njihovih odločitvah bodo, kot je naravno, prišli do izraza predvsem svetovni nazor, osebni in politični momenti.

Slovenci, ki so organizirani v vsedrjavnih italijanskih strankah, bodo seveda glasovali za te stranke.

Kot kronisti beležimo, da Slovensko ljudsko gibanje priporoča v svoji volilni številki »Glas«, naj njegovi člani in somišljeniki oddajo glas za Kršč. demokracijo, vendar s priporočilom, da napišejo preferenco za poslanca Belcija. Nekaj glasov bodo gotovo dobili socialisti, ki med drugimi kandidirajo Slovenca Dušana Košuto. Socialdemokrati (PSDI) bodo verjetno tudi prejeli kak glas, in sicer predvsem zato, ker vršijo nekaj

Od Slovenske levice smo prejeli s prošnjo za objavo naslednji volilni poziv:

SLOVENSKIM VOLILCEM!

V svojem odprtem pismu od 8. marca letos je »Slovenska levica« svetovala svojim članom, prijateljem in vsej slovenski javnosti, naj pri državnoborskih volitvah 7. maja 1972 oddajo glas doseadanemu poslancu Albinu Škerku. In sicer zato, kjer ima pri teh volitvah kot Slovenec edini možnost priti v italijanski parlament.

Vsem je znano stališče »Slovenske levice«, da bi slovenska narodna skupnost v Italiji morala imeti svojega predstavnika v poslanski zbornici ne glede na številčno moč slovenskega prebivalstva. Gre za dopolnilo k italijanski ustavi, dopolnilo, za katero se moramo bojevati, kajti kakor so dosegli južni Tirolci popravke v ustavi, lahko popravke v našo korist dosežemo tudi mi, če se vsi skupaj zavzamemo zanje. Dokler pa se ta naša pravična zahteva ne izpolni, je nujno, da glasujemo za tistega Slovenca, ki ima kot član vsedrjavne stranke možnost, da bo izvoljen. Nepolitično bi bilo, ko bi svoje dragocene glasove metali tako rekoč stran, ko pa z njimi lahko pripomoremo k izvolitvi slovenskega kandidata.

Dosedanjemu poslancu Albinu Škerku je treba priznati, da se je v pretekli parlamentarni dobi pošteno zavzel za izpolnitev vseh obveznosti, ki jih država ima do nas. Z glasovanjem zanj ga obvezujemo, da bo tudi v prihodnje nadaljeval začeto delo.

Hkrati pozivamo vodstvo tržaške Komunistične partije, ki ima na svoji listi slovenskega kandidata, naj tudi s svoje strani poudari pravilnost tega našega stališča!

Izvršni odbor
SLOVENSKE LEVICE

propagande tudi v slovenskem jeziku in ker so svoj čas zavzeli jasno stališče do vprašanja bivše cone B, oziroma so se izrekli za dokončni značaj sedanje italijansko-jugoslovanske meje na področju nekdanjega Svobodnega tržaškega ozemlja. Komunistična lista bo na Tržaškem prejela tudi glasove iz vrst volivcev Slovenske skupnosti. Za preferenčni glas poslancu Škerku se je namreč odločila Slovenska levica; del slovenskih volivcev pa se bo zanj odločil predvsem iz narodnostnih razlogov.

To so seveda le predvidevanja, ki jih volilni izidi lahko demantirajo. Kakorkoli se bodo ti volivci odločili, se nam zdi umestno poudariti važnost preferenčnih glasov pri vseh zgoraj omenjenih listah. Volivci naj vedo, da za volitve v poslansko zbornico lahko v tržaškem volilnem okrožju napišejo največ tri preference, za volitve v senat pa ni preferenčnih glasov, ker vsaka stranka sme predložiti le enega kandidata (ime je napisano poleg znaka).

—o—

2. MLADINSKI SOCIALNI DAN

Slovenske mladinske organizacije v Trstu (Slovenski kulturni klub, Mladinska skupina ter skavti in skavtinje) pripravljajo za prihodnjo nedeljo 14. maja II. MLADINSKI SOCIALNI DAN, ki bo letos v Slomškovem domu v Bazovici.

V dopoldanskih urah, po maši, ki bo ob 9. uri, bo govoril nadškofijski študentovski asistent iz Ljubljane Rudi Koncilija o temi: SOCIALNI NAUK V SVETEM PISMU. Po skupnem kosilu bo sindikalist CISL Livij Valenčič obravnaval zanimivo in aktualno temo: SLOVENSKI DELAVCI IN ITALIJANSKO SINDIKALNO GIBANJE. Sledil bo še referat socialnega asistenta Ivana Buzečana O PROBLEMU ODTUJEVANJA SLOVENSkih DELAVCEV NARODNI SKUPNOSTI IN JEZIKU. Po posameznih predavanjih je zaželen prost razgovor.

Vabljen je zlasti slovenska zamejska mladina.

KUGYJEV GROB?

Pred kratkim smo na pokopališču pri Sv. Ani v Trstu zasledili nagrobni spomenik z napisom »KUGY«, pri katerem gre verjetno, čeprav ime in ostali življenjski podatki niso posebej navedeni, za grob znanega ljubitelja Julijskih Ap dr. Juliusa Kugyja, ki je umrl med

drugo svetovno vojno v Trstu. Ob podrobnem pregledu tega groba pa dobi človek vtis, da je od vseh popolnoma zapuščen, kar gotovo ni v največjo čast mestu Trstu in tudi ne slovenskemu delu prebivalstva, glede na dejstvo, da je ta idealni človek s svojimi nešteti spisi in z vsem svojim življenjskim prizadevanjem zgradil pravi spomenik lepotam naših julijskih Alp. Zanimivo bi bilo n. pr. vedeti, koliko ljudi v Trstu, ki redno zahajajo v slovenske planine, sploh ve za ta grob in če je komu že prišlo na misel, da bi včasih prinesel nanj nekaj gorskega cvetja, ki ga je prav dr. Kugy tako ljubil in občudoval. Vsaj to in redno oskrbo groba si je dr. Julius Kugy gotovo zaslužil. Prav bi bilo, da bi se za to zadevo pozanimalo tudi slovensko planinsko društvo v Trstu.

NASTOP TRŽAŠKEGA NARODNEGA ANSAMBLA — PRIJETNA OSVEŽITEV

V nedeljo dopoldne je slovenska televizija na zahtevo gledavcev ponovila oddajo, v kateri je nastopil Tržaški narodni ansambel, ki ga sestavljajo Tulio Možina, Ivan Bogatec in Karlo Grgič, v njem pa pojeta Sonja Berce - Košuta in Nerina Pelicon. Oddajo je prijetno poživila vezna beseda v nabrežinskem narečju, nastopila je namreč tudi članica Slovenskega gledališča iz Trsta Miranda Caharija.

Kot je znano, je Tržaški narodni ansambel že dvakrat zasedel prvo mesto na festivalu ljudske zabavne glasbe v Ptujju, po našem mnenju povsem upravičeno. Spada med tiste redke vokalno-instrumentalne sestave, pri katerih ne gre le za golo posnemanje vsem znanih Avsenikov ali Slakov, marveč je v to zvrst glasbe prinesel nekaj novega, svežega, kar je zraslo iz tipičnega tržaškega predmestnega in vaškega okolja. Izvedba starejših tržaških ljudskih in novejših pesmi, zloženih v starinskem sklogu, je to pravilno usmeritev povsem potrdila.

KDO JE V UPRAVNEM ODBORU STALNEGA SLOVENSKEGA GLEDALIŠČA?

Prvi upravni odbor združenja Stalno slovensko gledališče je takole sestavljen:

prof. Josip Tavčar, predsednik, Dušan Hreščak, predstavnik tržaške Pokrajine, podpredsednik, dr. Rafko Dolhar, predstavnik tržaške Občine, podpredsednik, Giorgio Slama, predstavnik dežele Furlanije-Julijske krajine, podpredsednik, prof. Klavdij Palčič, tajnik, Bogo Samsa, blagajnik, dr. Robert Hlavaty, prof. Jože Peterlin, Miro Oppelt, dr. Ivan Godnič, dr. Igor Kosmina, dr. Vito Svetina, Edvin Švab, dr. Igor Gruden.

Lep kulturni večer v Devinu

V soboto, 29. aprila, je imel Kulturni krožek Devin - Štivan v gosteh znanega fotoreporterja Maria Magajno, ki je s pomočjo barvnih diapozitivov prikazal tradicionalno »Kraško ohcet« na Repentabru. Predavatelj je pozdravil in predstavil odbornik Leopold Mervic, ki je nato povabil pred številne poslušalce devinski dekliski zbor. Mervic je zboru izrekel posebno pohvalo in med drugim dejal, da lahko zbor, ki ga vodi mladi pevovodja Herman Antonič, tekmuje tudi z drugimi, prej ustanovljenimi zbori, čeprav ima takorekoč le nekaj mesecev življenja.

Devinska dekleta so ubrano zapela tri pesmi: narodni »Ena ptička priletela« in »Kje so tiste stezice« ter Beethovnovo »Slike na nebu«.

Mario Magajna je nato predstavil svoje slike, ki jih je bil posnel med »Kraško ohcetjo« v repentaborski občini. Po krajšem uvodu je najprej prikazal jesensko kraško pokrajino, nato pa posamezne prizore iz »Kraške ohceti«. Slike so ljudje z veseljem gledali, ker je bilo med udeleženci mnogo takih, ki tradicionalne prireditve na Repentabru sploh še niso videli.

V mali župnijski dvorani v Devinu se je tudi tokrat zbralo prav lepo število ljudi, predvsem vaščanov, nekaj pa jih je bilo tudi iz bližnjih vasi. Kulturni večer je torej dobro uspel in vsi upamo, da bodo ljudje radi prišli tudi na naslednje prireditve, ki jih bo krožek organiziral.

A. L.

Smrt pobira...

Najlepši mesec v letu je za mnoge Goričane začel z žalostjo. K zadnjemu počitku smo spremljali tri znane rojake.

PROFESOR DR. FIL. OTON MUHR

Prejšnji četrtek je za vedno zatisnil oči Goričanom in Tržačanom znani profesor Muhr v 53. letu starosti.

Po rodu je bil iz Štajerske in po očetu nemškega rodu. Po končanih profesorskih študijah je poučeval na slovenskih srednjih šolah v Trstu in v Gorici. Razmere so prisilile blagega in plemenitega vzgojitelja, da da se je z življenjsko družico Sonjo preselil v ZDA, kjer je poučeval na višjih šolah. Baval se je kot znanstvenik s klasičnim jezikoslovjem. Spisal je tudi nekaj latinskih učbenikov za slovenske srednje šole. Pred kratkim pa je univerza v Gradcu izdala Muhrovo znanstveno delo o rimskem piscu in zgodovinarju Salustu.

Vsestransko razgledani profesor, ki je navdse ljubil primorsko zemljo in ljudi, je prišel v Gorico iskat zdravja. Sprejel pa ga je v torek grob na goriškem pokopališču.

Ganljiv pogreb s petjem in poslednjim pozdravom prof. Beličiča je pokazal, da je bil Muhr priljubljen v vsej goriški in tržaški javnosti.

PROF. VIDA FRANKO

Isti dan popoldne so na goriškem pokopališču stopali užaloščeni družinski člani in znanci za krsto še mlade profesorice Vide Franko. Še razmeroma mlada je Vida šla, tudi po trpkem življenju, po večno plačilo.

Izhajala je iz ugledne družine zdravnika Franka. Po končani srednji šoli se je živahna in dobra Vida posvetila umetnosti in je postala profesorica risanja na slovenskih srednjih šolah v Gorici. Odprto življenje je bilo še pred njo, a se je prežgodaj zaprlo. Resnične solze žalosti so zameglile očesa pogrebcev, ki so stopali h grobu za njeno krsto na ramenih stanovskih tovarišev.

Usahnila je kot rožni cvet, ki se ni mogel v maju razcveteti k soncu.

Duhtel pa bo vedno v srcih njenih domačih in vseh, ki so jo poznali.

ANGEL MIKLUŠ

Še tretji grob se je odprl, ko so pokopavali pevmskega rojaka in Goričana trgovca Angela Mikluša. Visoki in sloki mož, zaveden član naše skupnosti, je naglo umrl v 76. letu starosti. Kljub letom je bil poln življenja. Skrbno je vzgojil s svojo ženo, Bevkovo sorodnico, svoje hčere in družino.

Vsi naj v miru počivajo! Večni delivec življenja in smrti naj tolaži njih družine in preostale.

PEVSKE TEKME

Pevsko društvo Seghizzi že živahno pripravlja enajsto mednarodno srečanje pevskih zborov v Gorici. Nastop je napovedan za drugo polovico septembra. Letos bodo tekmovali v zborovskem petju skoro vse evropske države. Peli bodo pevski zbori iz Češke, Poljske, Grčije, Nemčije, Jugoslavije, Ogrske, skoraj gotovo tudi iz Sovjetske zveze, Romunije in Finske. Tekem se bodo udeležili seveda tudi italijanski zbori iz naše dežele. Upamo, da se bodo priglasili tudi slovenski.

Goriški pomladni sejem

Z italijansko kratico imenujejo ta sejem Espomego. Letos je proti pričakovanju dobro uspel.

Prejšnji petek ga je odprl deželni predsednik Berzanti. Tega drugega goriškega mednarodnega sejma so se udeležile poleg Italije tudi Avstrija, Jugoslavija in Madžarska. Morda še bolj kot z blagovnimi izdelki s folklornimi in zabavnimi sporedi.

V nedeljo in ponedeljek je obiskalo nad sto tisoč ljudi razstavišča v dolini Korna pod ljudskim vrtom in na gradu, kjer je bila razstava finih belih italijanskih in evropskih vin. Obenem so imeli vinski strokovnjaki tudi svoje razprave o pomenu dobrega vina za turizem.

Izšla je tudi okusno opremljena brošura o vinu v starih goriških jedilnih receptih. Knjižica, po posrečeni starisnki izdaji, po-

meni tudi doprinos h goriški kulturni zgodovini.

Espomego je s temi prireditvami pokazal, da bi lahko v bodoče povzdignili Gorico v kraj, kjer bi se srečavali gospodarski in kulturni tokovi Srednje Evrope.

To je bil med drugim tudi namen letošnje razstavnega sejma, kakor so poudarili nekateri govorniki v začetku prireditve.

V nedeljo, 7. maja, se razstavišče zapre. Isti dan popoldne so na programu zabavne točke za otroke. Zvečer pa bo zaključni zabavni spored za stare in mlade.

—o—

Podgora VOLILNI GOLAŽ

Ob vsakih volitvah se sliši tudi ime našega kraja. To pa ne zato, ker leži Podgora pod obronkom gore, ampak zato, ker veže Uodgoro z mestom tista sloveča pašarela (ali mostiček) čez Sočo, ki ga narastla voda vsako leto enkrat odnese, menda samo zato, da se ga ob vsakih volitvah spomnijo razni kandidati in strankarski možje, in obljubljajo, da ga bo njih stranka ali poslanec (če bo izvoljen) po volitvah (vsaj do prihodnjih, dal tisto »pašarelo« prav zares popravit.

Tako je tudi pri teh volitvah zastavil republikanski občinski spetovalec Manzini županu vprašanje, kdaj se bo »pašarela« začela popravljati.

Mu pa kar mi odgovorimo:

»Iz višjih razlogov šele po drugih volitvah«.

Z onstran meje:

GOSTOVANJE V SPOMIN 20-LETNICE SMRTI VINKA VODOPIVCA

V nedeljo, 7. t.m., bo gostoval na Goriškem Primorski akademski zbor »Vinko Vodopivec«, ki ga sestavljajo, kot je znano, v glavnem mladi primorski študentje, ki trenutno študirajo v Ljubljani. Gostovanje bo obsegalo dva nastopa: ob 16. uri v Braniku, ob 20.15 pa v dvorani sodišča v Novi Gorici. Pevski zbor bo z obema koncertoma in s spominsko svečanostjo na pokopališču v Kromberku, kjer je pokopan skladatelj Vinko Vodopivec, hkrati počastil 20-letnico njegove smrti.

Ob tej priložnosti bo izšla posebna spominska brošura, v kateri bo publicist in duhovnik Jožko Kragelj, ki je zelo dober poznavalec osebnosti tega priljubljenega primorskega skladatelja, osvetlil njegov lik. Na obeh koncertih, v Braniku in Novi Gorici, bo pevski zbor poleg domačih in tujih umetnih ter ljudskih pesmi izvajal tudi nekatere skladbe Vinka Vodopivca.

TOVARNA AVTOMOBILOV V ŠEMPETRU PRI GORICI

Kot smo nedavno tega poročali, so pred kratkim s podpisom pogodbe v Parizu ustanovili mešano jugoslovansko-francosko družbo, pri kateri je z 49 odstotno udeležbo podjetje Citroen iz Francije, z 51 odstotno pa tovarni Iskra in Tomos iz Slovenije. Nova družba se bo imenovala Cimos in bodo z njenim denarjem zgradili obrate v Šempetru pri Gorici, Senožečah in v Bujah v Istri, sedež pa bo v Kopru.

Tovarno, kjer bodo sestavljali avtomobile, bodo postavili v industrijski con v Šempetru, v bližini bodočema mednarodnega cestnega prehoda. V začetku naj bi zaposlovala okrog 300 delavcev, v njej pa bodo izdelali približno 18.000 avtomobilov letno.

Rupa

NAŠ PRAZNIK

Naš domači pomladni praznik, ki mu vaščani že pravijo »praznik Markove frtalje«, je letos zares prav dobro uspel; še bolj kot so se nadejali neutrudni prireditelji. Lepo vreme je tudi privabilo na stotine gostov, ki so res slastno prigrizovali domačo frtaljo in srkali dobro kapljico.

Prej so pa še vsi poslušali živahen pevski in godbeni spored. Vmes tudi navduševalne in dobro zamišljene besede vodje celotne kulturno - zabavne pomladne prireditve, našega domačina Durčeka.

Med prireditvijo, katere so se udeležili mnogi ugledni gostje, med njimi tudi deželni poslanec Štoka, so delili med navzoče posebno številko domačega litografiranega lista na šestih straneh. Mnogi sosedje od blizu in daleč, katere je ta praznik tudi zbližal, so brali v listu opis teh krajev in tudi njihovo staro zgodovino. Ta primer priložnostnega domačega lista je bil kar vsem všeč in so želeli, da bi se tudi prihodnje leto naš praznik v tem okviru ponovil.

Čedad

OB HUDIČEVEM MOSTU

Središče starega čedadskega mesta je že iz nekdanjih časov ob legendarnem Hudičevem mostu, ki se z lepimi loki vzpenja čez slikovito strugo reke Nadiže. Severno od mesta sta zadrževala deroči rečni tok in ga deloma napeljevala v posebne roje dva jezova. Prvi, ki je bil zgrajen že okoli leta 1400, se je vlek povprek struge kar pod znamenitim langobardskim templjem na vrhu previsnega brega. Drugi jez je pa postavljen niže. Nad obema rečnima pregradama sta nastali dve slikoviti jezerci kristalne vode, ponos starega Čedada.

Vsa slikovitost je zginila ob velikih poplavih septembru 1965 in v novembru naslednjega leta. Jezova je voda odnesla, zamajali so se celo temelji Hudičevega mosta in posipati so se začeli strmi bregovi Nadiže pod hišami in starinskimi znamenitostmi Čedada, ki so bile v nevarnosti, da zgrmijo v strugo Nadiže.

V zadnjem trenutku so se oblasti zganile in sklenile rešiti zgodovinsko in življenjsko središče Čedada. Obnovitvena dela za ureditev jezov, struje in bregov so se začela v januarju leta 1969. Stroške, nekaj več kot 102 milijona lir, je krila deželna uprava.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Prva zaključna akademija Glasbene Matice

Ob bližajočem se zaključku šolskega leta je Glasbena matica pripravila štiri akademije, na katerih bodo nastopili gojenci srednje in višje stopnje. Prva je bila v sredo zvečer v mali dvorani Kulturnega doma, naslednje pa bodo 8., 13. in 24. t.m.

Na tej prvi akademiji si prevladovali pianisti, poleg teh pa še po en gojenec za violončelo, klarinet in trobento. Vsi nastopajoči so s svojo igro dokazali resnost, s katero so se študija oprijeli. Iz klavirskih razredov prof. Erminija Ambrozeta, Neve Merlak-Corrado in ravnatelja šole dr. Gojmirja Demšarja so nastopili gojenci Tomaž Simčič, Nidja Sivitz, Tea Košuta, Alenka Starc, Ada Markon, Nidja Ambrožič, Vihra Kodrič in Ravel Kodrič. Iz razreda prof. Grgiča je nastopil gojenec Ewald Krevatin s trobento, iz razreda prof. Manuellija klarinetist Silvio Pibovec, iz razreda Ernesta Amstiči pa čelist Iztok Kodrič. Vsi gojenci so svoje točke podajali z razveseljivo zanesljivostjo in glasbenim razumevanjem. Posebej pa je treba omeniti nastop klarinetista Pibovca in pianista Ravela Kodriča, ki

sta s svojim izvajanjem dala večeru že koncertni značaj. Vredno je tudi poudariti, da so bile na sporedu skladbe, ki postavljajo izvajalcu že precejšnje tehnične in interpretativne probleme, ki so jih nastopajoči častno rešili. Izvajane so bile skladbe velikih mojstrov kot Chopin, Granados, Debussy, Schumann in drugi.

Večer je zaključil godalni kvartet, ki ga sestavljajo violinist Črtomir Šiško, violinistka Katja Kralj, čelist Iztok Kodrič in njihov profesor Oskar Kjuder. Z lepo vigranostjo in razumevanjem za komorno muziciranje so zaigrali dva stavka iz Haydnovega kvarteta op. 76.

Z včerajšnjo akademijo je glasbena šola Glasbene matice ponovno izpričala resnost svojega delovanja in pedagoške sposobnosti svojega profesorskega zbora. U. V.

—o—

RUDOLF SAKSIDA RAZSTAVLJA V GORICI

V soboto, 22. aprila, so v Katoliškem domu v Gorici odprli razstavo slikarja Rudolfa Saksida, ki se bo zaključila konec tega tedna, to je v soboto, 7. maja. Ker je do njenega zaključka še zelo malo časa, priporočamo vsem ljubiteljem likovne umetnosti, ki je še niso obiskali, da si jo čimprej ogledajo.

Rudolf Saksida se je rodil leta 1913 v Gorici. Kot umetnik se je prvič pojavil leta 1935, ko so nastali nekateri osnutki za letake. Tri leta pozne-

je je sledila prva razstava skupno s svojim učiteljem T. Cralijem. Rudolf Saksida je razstavljal tudi v Veroni, leta 1942 se je udeležil beneškega bienala, po vojni pa je priredil mnoge osebne razstave, poleg sodelovanja na skupnih, v Trstu, Gorici, Padovi in drugod, v Jugoslaviji in Avstriji. Sedaj živi in dela v Trstu.

Prof. Milko Rener iz Gorice je ob tej razstavi med drugim zapisal naslednje: »Saksida ima kot človek in kot ustvarjalec to dragoceno prednost, da je redkobeseden: prav zato pa je tem bolj zgovoren in temeljit. Ustvarja samo po razpoloženju, se pravi samo tedaj, ko se mu zdi, da ima kaj povedati. Zato ga prav nič ne razburja dejstvo, da se ni uvrstil med zagovornike prehitvevanja...»

.... Saksidova motivika se povečini zgošča v vprašanje o vzrokih človekove tesnobe in izvira iz pogojev, ki so podobni invalidu, kateri mora onemoglo prisostvovati neprestanemu potvarjanju in teptanju človeških vrednot. Edino izhodišče ostanejo potemtakem sanje, pravljica: tu se lahko prosto pregiblješ, se nasmehneš, se zjočeš, se upreš in se osvestiš. Kritika je zato zelo posrečeno in upravičeno Saksido definirala kot pravljicarja.«

Razstavo v Katoliškem domu je organiziralo društvo SKAD iz Gorice, kot drugo v letošnji kulturni sezoni; prvi je bil na vrsti slikar V. Klanjšček iz Števerjana lansko jesen.

V OCENO EMO PREJELI:

»Kana«, krščanska obiteljska revija, br. 4 (23) travanj 1972, 3 ND.

Alojzij Geržinič: »Pouk v materinščini — da ali ne?« (Delo za slovensko šolstvo na Tržaškem v zadnjih mesecih nemške okupacije). Založba Sij, Buenos Aires 1972. 136 strani.

TRJE NOVI ZVEZKI »PESNIŠKIH LISTOV«

V skupni izdaji Založbe Lipa in Založništva Tržaškega tiska so izšli zadnji čas spet trije zvezki »Pesniških listov«. Pesniški list št. 5 prinaša pesmi Ervina Fritza, Pesniški list št. 6 pa pesmi Branka Hofmana. Oceno o obeh zvezkih bomo prinesli kdaj drugič, danes naj ponatisnemo iz Hofmanovega samo lepo in značilno »PUNTARSKO« pesem:

Ne kliči. Tu ni škrtatov.

Odmevnost je prenasočena z nepotešenostjo. Še svetemu Frančišku prilete na božje dlani samo resolucije, seksilutke in pedagogi z zgodovinskimi reminiscencami v očeh.

Ne kliči. Glasovi so devalvirani.

Vsak sliši le sebe. Treba je več.

Treba je obrniti oči od neba, pozabiti na stare skrinje in jabolka, zavreči ljudske jesmi z motivi stoletnih hrepenenj, spustiti kri protokolarnim bikom in potem praznih rok, praznih rok

stopiti v rjavino odpadlega listja in si tam, na začetku, blizu pekla, zatakni petelinje pero za klobuk.

Četrtek zvezek je vseboval pesmi Janeza Menarta.

BALANTIČEVA PESEM V »LE LIVRE SLOVENE«

Najnovejša številka revije »Le livre slovène«, ki jo izdajajo Društvo slovenskih pisateljev, Center PEN kluba za Slovenijo in Društvo slovenskih literarnih prevajalcev ter je pisana največ v francoščini, delno pa tudi v nemščini in angleščini, je prinesla med prevodi pesmi določenega števila modernih slovenskih poetov tudi francoski prevod pesmi Franceta Balantiča »Usta polna zemlje« (v francoskem prevodu »La bouche pleine de terre«). Zastopani so s po enim prevodom v francoščino, nemščino ali angleščino Tone Seliškar, Miran Jarc, Cene Vipotnik, Srečko Kosovel, Karel Destovnik - Kajuh, France Balantič, Edvard Kocbek, Jože Udovič, Matej Bor, Ivan Minatti, Ciril Zlobec, Lojze Krakar, Janez Menart, Niko Grafenauer, Andrej Brvar, Veno Taufer, Kajetan Kovič in Dane Zajc. Za Kajuhovo in Balantičevo pesem ni navedeno, kdo ju je prevedel, a verjetno kot vse druge, ki so prevedene v francoščino, Viktor Jesenik in Marc Alyn.

F.J. - 102 SMRT V POMLADI

Službo je moral nastopiti ob desetih in ostati do osmih zjutraj; vpisovati je moral ljudi, ki so prišli v tem času, imeti pregled nad sobami, izročati ključe od sob gostom, ki so prebili večer zunaj, si zapisovati naročila, ki so prispela zanje medtem, ko jih ni bilo, naročati taksi in biti na razpolago z vsakovrstnimi informacijami. Od začetka je prišel večkrat v zadrego, posebno ker so mnogi govorili samo angleško, govorjena angleščina pa je bila čisto drugačna od tiste, ki se je je bil učil iz knjig. Prve čase je komaj ujel kakšno besedo, potem pa je šlo že nekoliko lažje.

Do polnoči je bil precejšen promet, potem pa se je nekoliko umirilo, a pravega miru ni bilo nikoli, vedno se jih je precej vrnilo tudi še po polnoči in navadno več skupaj, pogosto tudi nekoliko okajeni in glasni. Moral jih je miriti. Med gosti je bilo največ tujcev in med njimi precej ljudi judovskega videza; nekateri so že dolgo bivali v hotelu, kar je razbral iz vpisne knjige. Bile so povečini cele družine. To so bili najbolj mirni gostje. Morali so biti precej bogati, da so si lahko privoščili tako dolgo bivanje v dragem hotelu. Po poklicu so bili advokati, industrijci, veliki trgovci, zdravniki in podobno. Od začetka se je čudil, kako da so se tako zaljubili v Bled, da so tam že cele mesece, a počasi je začel iz raznih telefonskih sporočil, ki so prihajala zanje od raznih ljubljanskih, zagrebških in beograjskih advokatov, pa tudi iz tujine, in iz pošte, ki so jo prejeli od konzulatov raznih prekomorskih držav, razbirati, da čakajo na vizume. Bili so največ z Dunaja, iz Češkoslovaške, pa tudi iz Nemčije in iz raznih držav pod nemško zasedbo.

Ker so bili bogati, so lahko preživljali svoje

begunsko življenje v luksuznem hotelu, medtem ko so se njihovi revnejši rojaki ali taki, ki niso mogli rešiti s kožo vred tudi svojega denarja, klatili po vseh zahodnih državah, ki jih Hitler še ni zasedel, in se preživljali največ s podporami dobroteljskih ustanov, spali pa na žlepeh v parkih ali v javnih prenočiščih, za ljudi brez sredstev, dokler se niso znašli v zaporu zaradi potepuštva, zapadlih potnih listov, ilegalnega prehoda meje ali česa drugega. Mnogokrat je bil že bral o preganjanju Judov v Nemčiji in tudi o usodi judovskih beguncev, katerih so se vse evropske države branile, delno iz strahu pred Nemci, delno zaradi socialnega bremena, ki so ga predstavljali, a to je bilo prvič, da je prišel z njimi v direkten stik.

Vse dotlej je bil poznal eno samo judovsko družino, družino trgovca Morgensterna v domačem mestu, tik pred mostom, ki je odkupoval od kmetov krompir, jabolka in druge pridelke, debelušne ga mozička, njegovo enako debelušno, energično ženo s kodrastimi, bujnimi rdečimi lasmi, in rdečim, pegastim obrazom ter sina, ki je menda nekaj študiral v Zagrebu, a se je mudil največ doma in bil neprestano na poti med domačo trgovino, železniško postajo, kjer je odpremljal vagona z odkupljenimi pridelki, pošto in banko. Vedno je nosil pod pazduho črno aktovko s pismi in knjigo, kamor je vpisoval pošto ali kar je pač bilo. Imel je dolg obraz, velik ukrivljen nos in prihoji je postavljaj prednji del stopal nekam preveč navzven, drugače pa je bil tih, čudno molčeč fant. Zdelo se je, da razen očeta in matere nima na svetu živega človeka, s katerim bi se kdaj kaj pogovoril.

(dalje)

Sodobno kmetijstvo

Napredek v govedoreji bomo zagotovili ne samo z vztrajnejšim rejским delom, ampak in predvsem s pravilnim gnojenjem travnikov in boljšim gospodarjenjem s travniki. V naših razmerah moramo prehrano goveda osnovati na kakovostni voluminozni krmi, z močnimi krmili bomo krmni obrok le dopolnili.

Splošna značilnost našega travnatega sveta je, da na njem izredno slabo gospodarimo. Zakoreninjeno je mnenje, da travnikov ni treba posebno negovati ter da pridelek s teh površin pospravimo tedaj, ko ni drugega dela. Marsikdo se je prav zaradi tega znašel po lanski suši v hudih škripcih. Čas je, da svoje nazore spremenimo. Povrh, s sedanjem količino in kakovostjo pridelka dosežemo le tretjino biološke zmogljivosti travne ruše.

Nizki pridelki in hranilna vrednost krme

Bolj kot nizki povprečni pridelki je boleča nizka hranilna vrednost travniške krme, ki je večkrat komaj boljša od slame. Glavni vzrok za nizko hranilno vrednost in slabo prebavljivost krme z naših travnikov je predvsem v nepravilnem načinu rabe travinja (večino travnikov samo kosimo, premalo kombiniramo s pašo, v prepozno začetku prve košnje, v pomanjkljivem gnojenju (o tem smo pisali zadnjič). Vsi ukrepi so medsebojno v tesni zvezi. Z gnojenjem si zagotovimo hitrejšo in bujnejšo rast trave. Dognovanje z dušikom še pospeši rast trave in košnja je možna že v fazi latenja, seveda če smo poskrbeli za rednim osnovnim gnojenjem za dobavo kalija in fosfora. S košnjo v začetku cvetenja najbolj razširjenih vrst trav v ruši preprečimo poleganje in gnitje travne ruše. Pašno-kosni sistem rabe travne ruše in sicer najboljši, vendar se zdi, da se bo razširil le z uporabo električnih pastirjev (ograj), in da bomo torej še dolgo ostali pri košnji kot skoraj izključni obliki rabe travnatega sveta. V ospredju je torej vprašanje, kako pridobivati bolj kakovostno krmo, ki bo prinašala govedu čim bolj kvalitetnih snovi.

Košnja travnikov

Pri košnji travnikov ne gre samo za to, da dosežemo pridelek, izražen v teži, temveč predvsem velik pridelek hranilnih vrednosti (škrobnih enot, beljakovin in rudninskih snovi). Poleg gnojenja je za doseg tega cilja potrebno upoštevati predvsem dvoje: najprimernejši čas prve košnje ter število košenj. S pravilno izbiro časa košnje in števila košenj lahko pridobimo veliko količino mase in hranilnih snovi. Znano je, da je hranilna vrednost dobrega sena na primer dražja kot v močnih krmilih, v prav dobrem senu pa občutno cenejša. To nam kaže, da je pridelovanje res kakovostnega sena in seveda tudi njegova uporaba v prehrani goveda najboljša pot k donosni živinoreji.

V praksi vse prepogosto vidimo le število vozov, ki jih s travnika odpeljemo in zato s košnjo čakamo. Da s košnjo čakamo, nas pri sedanem delu sili tudi vreme in dejstvo, da se starejša trava hitreje suši. Vendar čim starejša je trava, tem manj beljako-

Kdaj je čas za prvo košnjo?

vin in rudninskih snovi vsebuje. Poveča pa se količina težko prebavljivih surovih vlaknen. Mrtva postaja po prebavljivosti podobna žitni slami.

Največji pridelek vseh hranljivih snovi dosežemo, če kosimo na začetku cvetenja trav. Pri tem se oziramo na začetek cvetenja tistih trav, ki so v ruši najbolj številno zastopane. Če imamo večje površine travnikov, je seveda potrebno pričeti s košnjo že ob latenju trav, da nam ne bo med tem časom trava na ostalih travnikih dozorela. Seno košeno pred cvetenjem je za 20 odst. boljše kot seno po cvetenju trav. Grobo povedano, morali bi začeti s košnjo že v drugi polovici maja do začetka junija. Če bi kosili v tem obdobju bi prav gotovo imeli še drugo košnjo-otavo. Če kosimo prepozno, se nam, kot lani, zgodi, da ruša »izgori« ko nastopi huda vročina in suša, ki pri nas nastopi redno julija. Zgodaj pokošen travnik največkrat dobro izkoristi za svojo rast del zgodnjih poletnih padavin. Zelo priporočljivo je, da pričnemo s košnjo vsako leto na drugem travniku. Dragocene trave, predvsem visoke trave naj bi v teku 3-4 let vsaj enkrat prišle do cvetenja. Če namreč cvetijo oziroma dalj časa rastejo, se prično nabirati v koreninah

rezervne snovi. Te omogočajo rastlinam, da vedno znova poženejo in se obrastejo. Če te možnosti ni, dragocene trave izginjajo.

Če kosimo torej prvič nekoliko bolj zgodaj, imamo lahko tudi na Krasu pri dveh košnjah možnost za še dobro jesensko pašo. V ugodnih legah pri zadovoljivi vlažnosti tal, primernih vremenskih razmerah in ustreznem gnojenju je nujno potrebno kositi vsaj trikrat, ker se nam sicer trava preveč poleže in gnije. Prva košnja pa pade v nestalno majsko vreme in onemogoči dosedanje sušenje zgolj na tleh. Nujno je potrebno odstopiti od izključnega sušenja na tleh, ki daje poleg drugega slabšo mrvo. Izhod je v sušenju na nategnjenih žicah, v nabavi prevetrovalnih naprav in spravljanju v silos. Vse to zahteva delovno-tehnične in obratovne spremembe na posestvu.

—o—

IZIDI VOLITEV

Kot smo izvedeli, bo slovenska tržaška radijska postaja v noči od ponedeljka 8. maja na torek vso noč oddajala podatke o preštevanju glasov za sestavo novega italijanskega parlamenta. Tako bodo tudi slovenski poslušavci, ki se zanimajo za politično dogajanje, lahko sproti izvedeli za delne in neuradne izide nedeljskih državnozbornih volitev.

TEDENSKI PREGLED DOMAČEGA ŠPORTA

AVTOMOBILSKA OCENJEVALNA VOŽNJA GORICA - KRANJSKA GORA

Tudi letos je SGZ za Furlanijo - Julijsko krajino organiziralo že tradicionalni avto rally. Pot je 65 avtomobilskih ekip vodila skozi Beneško Slovenjo, po Soški dolini, preko Predila na Gorenjsko. Udeleženci so morali spotoma rešiti trideset nalog, ki so bile več ali manj zahtevne in več ali manj jasne. Slikovita pot, za nekatere še neznani kraji in včasih hudomušna vprašanja, vse to je pomagalo tekmovalcem, da so se na peturni vožnji zabavali in hkrati spoznavali kraje, kjer prebivajo naši ljudje.

Oglejmo si nekoliko, kako so se tekmovalci odrezali: Letos so po večletni premoči Tržačanov prišli množično na dan Goričani, saj najdemo med prvimi šestimi na lestvici kar 4 goriške ekipe. Najboljši je bil veteran Primožič, ki je po solidnih uvrstitvah prejšnjih let končno zaslužen zmagal in to s kar 138 točkami prednosti. Drugi je bil presenetljivi Pavel Furlan iz Trsta, sledili pa so še Boris Baša, Viktor Vižintin, Pavel Fonda, Janko Prešeren itd. Med ženskimi pari pa je zmaga pripadla Vidi Jagodic, ki je prepričljivo zasedla prvo mesto pred Dano Sosič in Bredo Hoban. Posebej je treba omeniti odlično 35. mesto Lebana, ki je za svojih 521.863 kazenskih točk prejel zlato kolajno. Končno so Goričani osvojili tudi ekipno zmago v postavi: Baša, Kenda, Waltritsch. Za skoro vse udeležence je organizator poskrbel, da so dobili razne nagrade, ostali pa so se tolažili na družabnem večeru v lepem hotelu Larix pozno v noč.

Pobuda SGZ je torej tudi letos doživela uspeh in svoj namen, to je, da nas skuša stalno seznanjati z manj znanimi kraji, kjer prebiva naša skupnost in da se obnem tudi med seboj približujemo. Pametno je torej, da s to pobudo nadaljujemo, dobro pa bi bilo, da bi v bodoče nekoliko bolj pazili pri izbiri in predvsem natančnosti postavljenih vprašanj, ki so veljala za nagradno vožnjo.

KOŠARKA - Moška D liga FRIULANA - BOR 50:41

Proti drugi ekipi na lestvici, ki si je že skoro zagotovila napredovanje v višjo ligo, so plavi z okrnjeno postavo zaigrali še kar zadovoljivo. V nedeljski tekmi se je zlasti izkazal Martin Kralj, ki je sam dosegel 16 točk, in Valter Hrvatič, ki je iz tekme v tekmo zrelejši.

Trud trenerja Marija torej ni bil brez potrebe, saj je z vključitvijo mladih sil v ekipo pripravil solidne temelje postavi, ki bo lahko v prihodnjem prvenstvu odigrala zelo važno vlogo. Letos so bili rezultati naših košarkarjev precej slabši, treba pa se je sprijazniti tudi s porazi, zlasti kadar to ne škoduje ekipi (v tem prvenstvu ne bo nobena ekipa nazadovala!). Edino z igro v uradnih tekmah si lahko mladi atleti naberejo dovolj izkušenj za zahtevnejše nastope. V nedeljski tekmi so mladi borovci zlasti v drugem polčasu dokazali, da se že lahko borijo enakovredno s kakovostnimi tekmeči. Furlani so v začetku silovito povedli in kazalo je, da bodo Tržačani doživeli pravo katastrofo, v nadaljevanju igre pa so se zbrali in zmanjšali razliko na minimum.

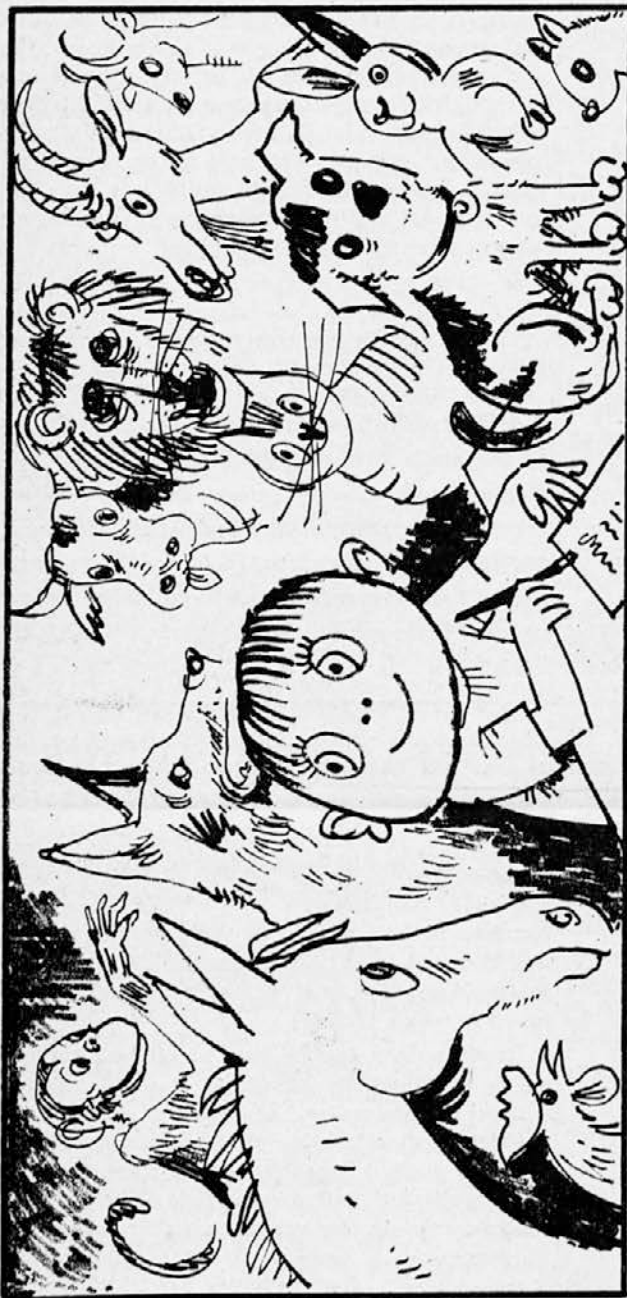
NAMIZNI TENIS: Peti deželni turnir

V Vidmu je bil v nedeljo peti deželni turnir, katerega sta se udeležila tudi najmlajša igralca Sokola: Radovič in Pertot. Oba naša zastopnika sta se zelo dobro odrezala, saj sta še enkrat dokazala, da sta v deželi brez konkurence. Radovič je prepričljivo osvojil prvo mesto med naraščalniki, medtem ko je bil Pertot tretji. Največji uspeh pa predstavlja uvrstitev v finale dvojic vseh kategorij, kjer sta po ostri in enakovredni borbi klonila pred precej starejšima in bolj izkušenima Contijem in Kochom z 2:0 (19, 25). Ta uspeh v absolutnem merilu kaže na lepo vigranost te naše dvojice, ki nam bo, upajmo, pripravila še kako lepo presenečenje.

REPEK

Piše: P. Kovač - Riše: Melita Vovk

Ta večer je Peter sklenil, da bo hodil toliko časa v solo, da bo postal veterinar. Potem bo zdravil živali, ki bodo prijazne kot tisti boksar, in potem bodo raje ostale pri njem in vse bodo spale v njegovi sobi... Se dobro, da je Peter kmalu zaspal, ker bi sicer v njegovi sobi manjkalo prostora za živali.

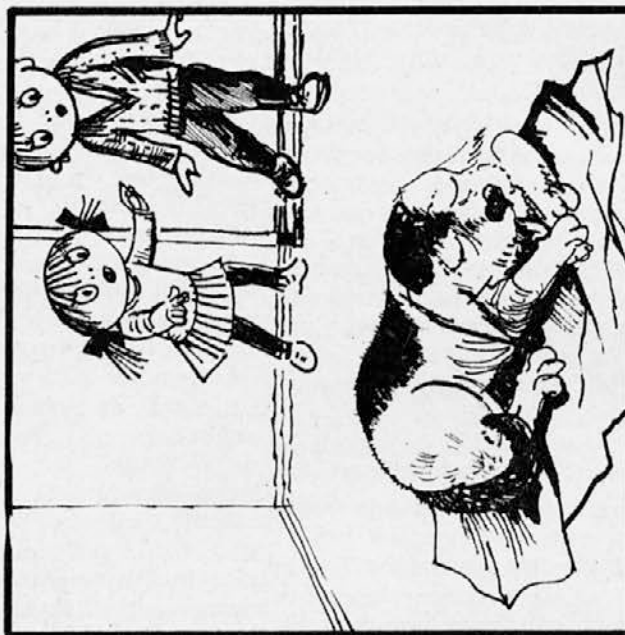
Repek se je dobro zdravil in čez nekaj časa je že skakal kakor nekdanj.

mного opraviti z njim. K njegovemu ležišču je privlekla še medvedovo zibelko, ker je bil tudi medved bolan.

Med večernim umivanjem je Peter na dolgo poročal o bolnici. Mama ga je poslušala in samo včasih opomnila:

»Umij se za ušesi!«

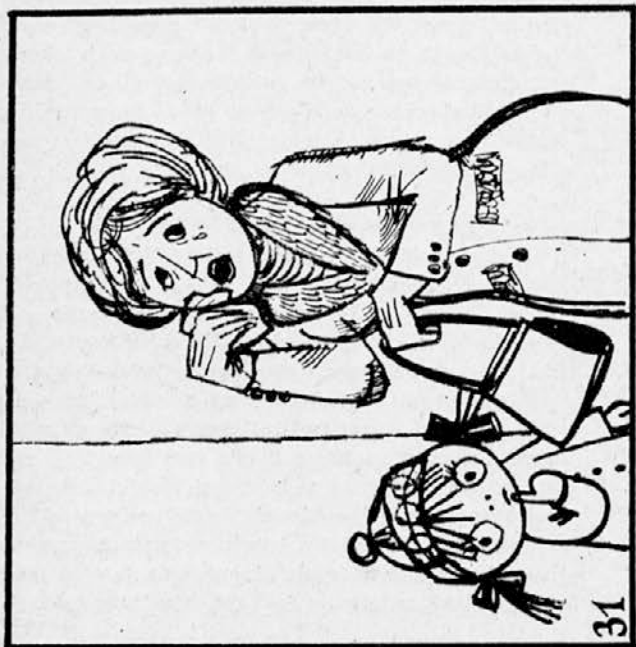
»Oh, za ušesi se človek najprej umaže. Pomisli in konj je pogledal skozi okno...«

na svojem ležišču in težko dihal. Se zmenil se ni za Petra, njegov smrček je bil vroč in suh. Peter je takoj videl, da je psiček hudo bolan. Skušal mu je preskrbeti zdravilo, ki je po njegovem pozdravilo vse bolezn.

»Mama, mama, daj mi hitro C vitamin!«

»Pa še nivea klemo?« je dostavila Urška, ki se je bolj zanesla na maže. Razen tega se je dalo z niveo tako lepo packati.

31. Ko je Peter privlekel Repka domov, je bil v soseski že skoraj preplah. Mama ga je iskala in nekdo je trdil, da je povozilo Repka, drugi, da je povozilo Petra, treji pa je pravil, da je šel Peter s pismonošo na torte. Vsem je odleglo, ko so zagledali Petra živega in zdravega.

Peter je Repka varno položil na ležišče in Urška, ki je bila strokovnjak za »zdavnika in zdavilca«, si je dala

Nekega večera, ko je Peter ravno pospravljaj svoj tretji krožnik, je k njemu pricapljala Urška in rekla. »Daj mu kapljice v nos,« ji je razmišljeno odgovoril Peter.

»Sem že dala, pa je še zmelaj bolan.«

Nekaj časa je trajalo, preden je Peter razumel, da ni bolan Uršin medvedek, ampak njegov Repek. Ko je Peter zaskrbljen pritekel k njemu, je Repek brez volje ždel

32. V nekaj dneh se Repku ni več poznalo, da je bil povožen. Spet je hodil s Petrom na smučanje, samo da ga je zdaj Peter rajši jemal s seboj na vrh klanca, kjer ni bilo avtomobilov. Petru je bilo pri smučanju vedno vroče, čeprav je imel sneg tudi za srajco. Repek pa razen tega, da je gledal Petra, ni imel nobenega dela in ga je večkrat zeblo. Vse dneve je stal na snegu in to mu je kmalu škodovalo.